

PHÁT TRIỂN KINH TẾ BIỂN THEO HƯỚNG CÔNG NGHIỆP XANH: KINH NGHIỆM TỪ NHẬT BẢN VÀ HÀM Ý CHÍNH SÁCH CHO VIỆT NAM

**Developing a green marine economy: lessons from Japan
and policy implications for Vietnam**

LÊ ĐĂNG MINH

Bài nghiên cứu này phân tích kinh nghiệm phát triển kinh tế biển theo hướng công nghiệp xanh của Nhật Bản, quốc gia tiên phong trong chuyển đổi cấu trúc kinh tế biên gắn với bảo vệ môi trường và đổi mới sáng tạo. Trên cơ sở đó, bài viết đánh giá thực trạng phát triển kinh tế biển và công nghiệp xanh tại Việt Nam, chỉ ra những rào cản thể chế, công nghệ và nguồn lực. Từ đó, đề xuất các định hướng và chính sách như quy hoạch tích hợp không gian biển, thúc đẩy chuyển đổi số, cải cách thể chế và nâng cao vai trò của doanh nghiệp tư nhân trong chuỗi giá trị biển nhằm thúc đẩy phát triển bền vững.

Từ khóa: chuyển đổi bền vững, quy hoạch tổng hợp, logistics biển, năng lượng tái tạo, hợp tác công - tư.

This article investigates Japan's trajectory in transforming its marine economy toward a green industrial paradigm, characterized by the integration of environmental sustainability, technological innovation, and structural industrial transformation. Employing a comparative case study approach, the research assesses the current state of Vietnam's marine and green industrial development, identifies critical constraints pertaining to institutional frameworks, technological capacity, and resource endowments, and articulates strategic policy directions. These include: integrated marine spatial planning, digital transformation initiatives, institutional reform measures, and enhanced private sector engagement across the marine value chain to advance sustainable economic development.

Keywords: sustainable transformation, integrated planning, maritime logistics, renewable energy, public-private partnership.

1. Mở đầu

Biển và đại dương đóng vai trò then chốt đối với phát triển bền vững toàn cầu, cung cấp thực phẩm, năng lượng, điều tiết khí hậu và duy trì thương mại quốc tế. Tuy nhiên, mô hình phát triển kinh tế biển truyền thống dựa trên khai thác tài nguyên đang bộc lộ giới hạn trong bối cảnh biến đổi khí hậu, ô nhiễm và suy thoái hệ sinh thái.

Điều này thúc đẩy nhu cầu chuyển đổi sang kinh tế biển xanh - mô hình kết hợp tăng trưởng kinh tế với bảo tồn tài nguyên và đổi mới công nghệ (OECD, 2016).

Việt Nam sở hữu hơn 3.260 km bờ biển và vùng đặc quyền kinh tế hơn một triệu km²,

Lê Đăng Minh, TS., Trường đại học Công nghệ Sài Gòn.